

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Qu. VIII. Vtrum in aliqua purgatione paßiva, sive sensibili, sive spirituali
exerceatur Theologia mystica?

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

tor, & inde putat operans, etiam dum exire nec operatur, à DEI le amore non desistere: qui uidem sapor & devo^tio, vel remanet ex p^ræ^terio seruen^t te vno uiratis amore; & vel redundat in corpus ex i^{nt}luentia doni sapientia, vel imprimatur ab An^gelo bono iuxta D. Thomam 2. sent. dist. 11. quest. 1. art. q. ad 5. De quibus videri posunt que diximus in *Catena myst. quest. 19. Resp. 8.*

Illa tamen miraculosa operatio exerna, qua ex privilegio divino conceditur animæ, DEO in trinitate unione habitualiter & actualiter unita, superioris est perfectionis & status, & quomodo hoc sit, dicimus so^{lo} loco in peculiari questione. Unde patet ad argumentum non inveniri istam proprietatem mysticae Theologiae, & unionis fru^mtu^s, in illa recollectione propriè & verè, sed tacitum apparet modo dicto.

Q V A E S T I O VIII.

Vtrum in aliqua purgatione passiva, sive sensibili, sive spirituali exercetur Theologia mystica?

Proptera ostenditur una recollectionum dulcedines, & aliquando etiam præviæ ad ipsas, soler^t Deus misterio dixerit se subtrahere, & abdicandere, animamque laboribus, & ariditatibus exercere, ut non jam laetè puerorum, sed solido nutritur cibo, & plura vita, qua inter delicias ipsas quantumvis spirituales vel occultantur, vel orientur, penitus extinxentur. Dupliciter contingit ista purificatio, vel sensibiliter in parte inferiori, vel spiritaliter in superiori. In prima purgatione, quod ad dicitur *sensibilitas*, præter sublationem divinam unum contolatorem, ex omni parte solent labores succedere; ex parte namque diæmonum fit ista purgatio variis temptationibus, præterum carnalibus, varisque incusimis basiliquando visibilibus, aliquando invisibilibus; ex parte hominum diversis periectionibus, murmurationibus, & afflictionibus; ex parte corporis infirmaribus & doloribus: ex parte ipsius animæ scrupulis, perplexitatibus & angustiis, &c. Altera purificatio est *spiritualis*, qua aliquando statim & immideat, frequenter tamen aliquo vel multo tempore intercedo sequitur ad primam; sed longe hac illa terribilior; in sensibili enim solum incidentur ut obpercatur corpus spiritualijs ista ut uniat anima DEO, quo enim magis inter le extrema distant, ed efficaciora, prolixiora & duriora media apponuntur, quales sunt terribiles contra fidem tentationes, desperationes, blasphemias, spiritus vertiginis, ligatio potiorum, & certissime sibi pertinadere animam esse despiciat & abjectam a DEO; plures etiam ex prioribus laboribus junguntur, aliquique diversi, de quibus egimus in *Catena myst. quest. 15. & 16.* Dicuntur autem passivæ istæ purgationes, qua adventionem animæ passivæ habent, & non ex propria voluntate, & induxit, sic ut active exercentur mortificationes, premitur, & jejunia.

Pro parte igitur negativa ratio potest esse, quia dum anima exercetur propteris purificationibus, non solum experitur, & quietitur, ut non posse meditari, sed nec de EO cognoscere, nec aliquid boni concipere, & cum ad orationem, velit, noit, accedit, se otonam judicat, mo pro sanctis & deo^tis cogitationibus, turpes, blasphemias, & sacrilegia DEUM frangere.

gas patitur: ergo longius absit à contemplatione Theologiae mystice live acquisiri, & live infinita.

Dicendum tamen est primò animam in purgatione sensibili disponi ad perfectam contemplationem Theologiae mysticae acquisitione, & ad illam vocari per ipsam etiæ ariditates & impossibilitates meditandi, cum enim jam non sint in statua meditationis, & eas DEUS ad contemplationem disponat, nullo modo illis ad antiquo dictius patet aditus. Quod optimè probat B. P. N. Joannes à Cruce lib. 1. noctis obscure, maximè cap. 10. ubi animas sic in purgatione passiva sensus patiens sapientia admonet, ut de meditatione non sint solliciti, sed quiescere satagent in simplici & universalis notitia DEI quantumvis imperceptibili, & fiscis atque saltuariis ariditatibus involuta.

Unde si anima nihil omnino velit operari, nec mentem ad DEUM ullo modo erigere, certum est contemplatione non vacare, sed omni prius vacare oratione. Si autem meditetur (quod pro hoc statu erit valde difficile) meditationem exercet non contemplationem. Si vero alio modo ad DEUM mente erigat, ut in obscurâ illa noctis caligine prælitem intueatur simpliciter quædam, & universalis notitia, & amore, quod proprium est hujus status purgationis sensibili, runc contemplationem mysticae Theologiae acquisitione, saltem imperfecte le exercete credas, & hoc est illa simplex notitia DEI, ad quam predictus B. P. illas exhortatur, & primus nostri his temporibus hujus contemplationis doctrinam denuo suscitavit, que jam penè oblivioni tradita & abolita videbatur.

Dicendum est secundò, in purgatione passiva spiritus, quantumvis anima se à DEO separata & derelicta autem sub unione quadam purgativa eas degere, mysticæ Theologiae intus contemplationem exercere, imperfectè tamen adhuc, & initialiter, prout patitur statu ille rebus, & horribilis, quo ad illam perfectius consequendam tensionibus & pressuis expollitur. Quod là è docet & explicat idem B. P. N. Joannes à Cruce in lib. 2. noctis obscure, quarti principali propteris animabus, qua per terrible hoc purgatorium ad perfectam contemplationis & unionis statum sublevandas erant, & ab inexperiis dueto ibis de mebantur. Videatur ibid. maximè cap. 5. & 17. ubi hanc ipsam purgationem appellat contemplationem insusam mysticae Theologiae, & hujus nominis rationem reddit.

Probatur & explicatur amplius utraque conclusio. Ratio cur in prima purgatione non possit anima meditari, & discutere sicut solebat, ea est, quia jam ab illo statu meditationis vocatur ad statum contemplationis, ejusque sensus consolatione destituti, atque imaginatio à qua discutitur, & meditatio penderit, obscuritate, turbatione, & quodam velut suspicio prædicta infabilis runc est ad meditandum; solumque illi remanet refugium ex parte superiori spiritus, in illa simplici & confusa notitia DEI, qua, licet insipide & labore, è debet esse contenta. Hanc autem notitiam confusam esse mysticam Theologiam acquisitam, sea contemplationem illam per fidem exercitam, facilè intelligitur. Videatur B. P. loco supra citato lib. 1. noctis obscure cap. 10. & in Ascensionis Carmeli lib. 2. terè per totum, & quos citavimus Authoris proficit. 15. catena mystica, S. M. Teresa, Joan. à Jelu-Maria in scola oration. Ven. Mater Feliciana à S. Joseph, dialog. 2. §. 2.

In

Q VÆ S T I O IX.

*Quenam contemplatio infusa dicenda pro-
priè sit Theologia mystica?*

Contemplatio infusa est simplex cognitio ve-
cittatis supra nostrum modum humanum, à plato in-
principio supernaturali procedens, ut diximus in *infusa*, ali-
catena mystica quest. 12. & inter alias divisiones, sicut per
quas retulimus *quest. 13.* eam magis probavimus, quia dividitur proportionabiliter ad acquisitionem, in eam, quæ est per affirmationem, & quæ per negationem, & quæ est ex fide illustrata, & adjuvata negati-
superiori lumine.

Dicendum ergo est primò, contemplationem
infusam, quæ est per affirmationem, non esse pri
Theologiam mysticam. Probatur ex doctrina ex illa
in quo mysticam Theolog. adstuit, toto est in censu
admonendo, removendas esse à DEO omnes positiones, &
affirmationes, quæ de illo aliquid affirmant, sive illæ lumen legit
impropriæ & metaphorica, ut quod sit sol, lux,
&c. sive sint propria & vera, ut quod h[ab]et sapiens,
justus, bonus, &c. quia non sunt in illo eo modo,
quo à nobis concipiuntur, ut suo loco dicemus.

Dicendum est secundò, contemplationem in-
fusam, quæ est per negationem, & illam, quæ est
per fidem illustratam ab aliqua donum luce,
vel transeunte infusa, ad mysticam Theologiam
pertinere. Hoc explicatur. Contemplationem
quæ sit per negationem, quando ex industria no-
stra removemus à DEO omnes positiones, &
denique sicut in concepta illo negativo DEI, ut
à nobis signo: i, ad Theologiam mysticam acquisitione
pertinente, ut primam ejus gradum, pater ex
supradictis questionibus; & similiter eam, quæ est
per fidem in actu illo simplicissimo, & universalis,
in quo perfectior gradus Theolog. mystica ac-
quisiti & consistit. Contemplatio vero per negati-
onem, sed infusa, (quando scilicet supernaturale vel
elevatur illa, quæ erat acquisita; vel quando per
donum intellectus purgatur & denudatur concep-
tus noster à qualibet apprehensione positiva, ut rufi.
DEUM in caligine contempletur) est propria
Theologia mystica infusa, de qua D. Dionysius
agit in hoc libro, ut pater.

Hoc tamen tripliceretur contingit. Primo, quan-
do in hanc obscuritatem & caliginem introduci-
primatur, adhuc tamen DEUM sub quadam ratione gradus
generali, & confusa cognoscimus, sine conversio-
ne tamen ad phantasmaria, saltum perceptibiliter; Theolog.
& hic primus est gradus Theologiae mystica in-
fusa, quem diximus contemplacionis puram, &
explicavimus in *catena mystica* quest. 22.

Secundo, quando anima jam assuefacta huic
contemplationi, quasi in illa caligine, quam Deus
inhabitat, immoratur, sentitque obscuritatem
illam luminis inaccessibilis, sicut qui proximus illi
radios solares visum defiget; quæ quidem ma-
jor obscuritas & puritas contemplacionis media
nocti comparatur, & sub hoc nomine con-
templationis in caligine pro secundo gradu Theolo-
giae mystica affligatur, ut amplius explicavimus in
catena quest. 23.

Tertio denique, quando huic caliginosae con-
templationi accedit notitia experimentalis vo-
luntatis, unde oritur in intellectu clarius DEI no-
titia, quæ proinde dicitur visio, in qua jam aurora
divina lucis incipit aliquo modo clarescere, & ad
diem

Respond. Ad rationem pro parte negativa responderetur,
argumiēt. verum quidem esse animam in hoc statu non
posse sicut ante meditari, quod signum est, ad
ren. neg. statu eam contemplationis vocari, ut supra di-
adducto. **X**imus. Quid autem non possit de DEO aliquid
cogitare modo solito, est propter impedimentum
supradictum potentiatum. Cum quo tamen statu,
posse in prima purgatione confusam illam DEI
non itam procurare: & in secunda, quando nec
istud possum in ipsam etiam anxiitate, quam parvus ob-
absentiam DEI, & ob illam, quam timeret ejus ini-
micitiam; & in proposito o illam non offendendi;
& in resistencia tentationum, talis dioqua ad mundanas delicias aliquo modo potest (si mentis ha-
bitudo permetteret) experti DEI amorem in vol-
luntate, ac proinde in intellectu lumen illud, à
quo ipse dirigitur.

Quod se judicer otiosam in oratione, prove-
nit ab imperceptibilitate, & subtilitate influentiarum
divinæ, cujus notitia pro majori habilitate exerci-
tio illi tunc degenerat. Quid pro cogitationibus
sanctis turpes & prava illæ apprehensiones
itrepan, hoc in parte inferiori tantum accidit, ubi
demones se ingenerere possunt. Desperationes etiam
quas aliquando patitur in parte superiori, nō
debent libertari adjudicari, cum enim anima cer-
to sibi persuadeat se esse reprobaram à DEO, non
proponitur ei damnum ut evitabile, etiam arduum,
ut spes locum habeat, sed ut certum & inevitabile
malum, quod est objectum desperationis: puto
autem ad supremam saltem mentis apicem de-
sperationem illam non pertinere, cujus signum
est, non dimoveri animam illam à proposito non
offendendi deliberatè DEUM. Habitus autem
fidei, spei & charitatis permanebunt illæ, qui nō
nisi aetate deliberato deperduntur. *Vid. lib. 7. Tom.*
7. Biblioth. Theolog. noſt. Dominicid SS. Trinitate
*ſect. 2. & noſt. Philip. Tract. 3. Summa Theolog. my-
stic. diſcurs. 2. & 3. & directoriū mystic. Antonii
a Spiritu sancto Tract. 2. diſput. 3. & ſeqq. & P. Jo-
ſeph a JESU MARIA, Fencianam a S. Joseph, &
Annam a S. Augustino, locis à me citatis in
catena mystica Carmelit proposit. 16.
aliosque Authores.*